

Hikâye

Dîvâne ile Zincir

Bir gece, delinin biri zindanda bağlı bulunduğu zincire bakarak dedi ki:

— Anlaşılan, akıllılar delilerden pek korkuyorlar.

Ben, şu ayağıma takılan zincire diyorum. Değerim ancak bu... Keşke biri de onlardan soraydı, onların değeri ne ki acaba?

Dün koynuma birkaç tane taş saklamıştım. Ne tuhaftır ki, o taşları bile benden çalmışlar.

Bu görüş, bu anlayışlarıyla delilerden taş çalıyorlar, bu herifler işte anlaşılması gereken konuları böylesine anlamışlardır.

Akıllılar bu zekâlarıyla, pek beğendikleri akıllarını benim gibi bir dîvanenin terazisinde ölçmeye kalkışıyorlar.

Beni görmek için defalarca toplandılar. Evet, akıllıdır onlar, deliyi pek az görmüşler.

Kapıyı açar açmaz, hepsine «Deli» diye haykırdım. Eğer, kötü ise onlar bana bu adı ne diye takmışlardır.

Budalalıklarından dolayı benim okuyuşuma gülüyorlar da, kendileri, her yerde her uğrakta hoplayıp, zıplayıp dans ediyorlar.

Ben bir aynayım: Bu deliler, bende kendilerini görerek, kendilerine gülmektedirler.

Irmaktan saf su içtiğimi, bayağınca buluyorlar ama, kendileri yetimlerin ve dul kadınların yüreklerinin kanını içmektedirler.

Attığımız taşların kırdığı kafalar, akıldan halî idi. Kabahat taşlarıdır da bizden niye gücendiler ki.

Eğer şu zincirden başka bana bir şey vermişlerse, aman alsınlar, zahmet etmesinler.

Halka atmam için eteğime taş koymaktalar. Kendi iplerini benim elimle eğirmeye yelteniyorlar.

Bana öylesine budalaca ve faydasız sualler soruyorlar ki bundan sonra hiç birine cevap vermeyeceğim.

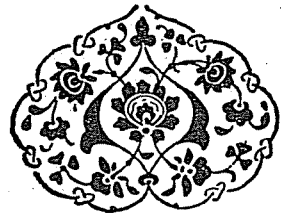
Dün, hasırın altına bir sopa saklamıştım, sabahtan akşama değin o sopanın ardında dolanıp durdular.

Biz kendi ayıbımızı saklamıyoruz ama, başkalarının nice ayıpları var da bizden saklıyorlar.

Onların defter ve tomarlarında nice utanç verici suçlar gördük te bunlar bizim defterimizi ondan dolayı dürüyorlar.

Haydi, biz hafif ve hoppa kişileriz de ayağımız ondan dolayı kayıyor, akıllıların bu ağır başlıklarıyla neden ayakları kayıyor acaba?

Arif ETİK
Konya Yüks. İslâm Enstitüsü
Öğretim Üyesi

Sorunuz söyliyelim

Ramazan ASANBABA

Konya'dan Sayın Abdülkerim Demir diyor ki;

«Cenaze namazını kıldıran zât veya kılanlar, sübhânekeyi, salli-bârik'i okuduktan sonra fâtiha veyâ kunut duâlarını okusalar namaz sahîh olur mu? Yoksa muhakkak belli bir duâ mı okumak lâzımdır?»

Cenaze namazında kıyâm (ayakta olmak) ve tekbirler rukündür, farzdır. Dört tekbir ile kıyam olmaz ise cenaze namazı olmaz. Sağa ve sola verilen selâmlar ise vaciptir. Bu namazın dört sünneti vardır:

1 — İmamın ölünün göğsü hizasında durması,

2 — İlk tekbirden sonra el bağlayıp sübhâneke okumak,

3 — İkinci tekbirden sonra namazların son oturmalarında okuduğumuz salli-barik sâlâtü selâmlarını okumak,

4 — Üçüncü tekbirden sonra kendisi, ölü ve din kardeşleri için duâ etmek.

Görüldüğü gibi cenaze namazındaki duâ sünnettir, olmaması namazın fâsid olmasını gerektirmez. Ancak ebediyat âleminin kapısından girmeye hazırlanan bir kardeşimize (bir günde kendimize) yol'un son ışığı ve azığı durumunda ve onun için duâ hükmünde olan bir ibadet her halde tam bilinmeli, en kâmil ve eksiksiz bir nitelik ve nicilikle ifâ olunmalıdır. Hiç bir zorluk yok iken, me'sur, dolayısıyla müstehap olan cenaze namazı duâlarının metinlerini ve hattâ meallerini bellemeye de azıcık zaman ayırmamak kınanacak bir gaflet ya da kötü bir ihmal eseridir denemez mi aziz kardeşimiz?

Kaydedelim ki; sünnet olan, mutlak olarak duâdır. Me'sur olan duâalar müstehap ise de, muayyen olarak şu duâ sünnettir denmiştir. Ancak o mahalde yapılacak duânın âhiret isteklerini yani ahirette mağfiret, afv

ve rahmet dileklerini taşıması lâzımdır. Bunun için bir duâ örneği olarak: »Allahüm-mağfirli ve lilmeyti ve lilmü'minîne ve'lmiü-minât...« duâsını misal verebiliriz.

Bu sebeple Fâtiha sûresi okumakla cenaze namazı sahîh olursa da efdal olamaz. Üstelik Fâtiha-i şerifdeki istekler yaşamakta olanın istekleri olup ölü ile ilgili de değildir.

Asrımızda bu sure-i celilenin sık sık ölü ruhu için okunmasında bir anlayış galatı da maal'esev sezilmektedir. Zirâ Fâtihayı zikir olarak okumanın ecri (Kur'andan bir sûre okunduğu için) ölü ruhuna bağışlanabilir ama, o sûre-i celile daha çok diriler içindir. Bu sebepledir ki namazlarımızın her rek'atinde istekleri duya duya günde kırk kere okumakla emrolunmuşuzdur:

Nitekim cenaze namazlarında Fâtiha okunması bazı mezheplerde emrolunmuşken Mâlikî mezhebinde mekruh sayılmıştır.

Bilerek ve duyarak ibâdet etmenin hazına hepimizin ulaşmaz niyazı ile irtibatımızın devamını dileriz efendim.

* * *

Antalya'dan Sayın Abdurrahman Nâzif Bey diyor ki:

«Aşağıda arzettiğim beş soru'mu cevaplandırırsanız çok memnun olacağım.

1 — Tavşan ve keklük beslemenin dinimizce mahzurlu olduğunu söyleyenler oluyor, ne dersiniz?»

Dinimiz, tabiatında vahset ve iğrenlik olmayan, tab'i selim için de müstekrek bulunmayan hayvanların yenmesini, avlanmasını ve beslenmesini helâl kılmıştır. Buradaki tab'i selim kaydı, domuz gibi her yönüyle iğrenç olan hayvanlardan dahî tiksintmeyebilecek derecede tabiat fesâdına ve fitrî nezâ-